

Sygn. akt III RC 17/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2019 r.

Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim - Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym : Przewodniczący : SSR Robert Kłosowski

Protokolant : sekr. sądowy Joanna Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2019 roku w Lidzbarku Warmińskim

na rozprawie sprawy z powództwa małoletniej K. K. reprezentowanej przez przedstawiciela ustawowego I. K. (1)

przeciwko I. M.

o alimenty

oraz sprawy z powództwa I. K. (1)

przeciwko I. M.

o uchylene alimentów

ORZEKA

I. uchyla z dniem 01.01.2019r. obowiązek alimentacyjny powoda I. K. (1) ustalony w wyroku Sądu Rejonowego w Lidzbarku Warmińskim z dnia 23.03.2016r. w sprawie III RC 223/15, a polegający na uiszczaniu kwoty po 500 (pięćset) złotych miesięcznie na rzecz małoletniej K. K.;

II. zasądza od pozwanej I. M. na rzecz małoletniej powódki K. K. kwotę 400 (czterysta) złotych miesięcznie tytułem alimentów, płatnych do 10 dnia każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami za opóźnienie określonymi w art. 481 § 2 kc na wypadek opóźnienia w płatności każdej z rat, do rąk ustawowego przedstawiciela małoletniej powódki I. K. (1) za okres od 26.02.2019r. do dnia 31.03.2019r.;

III. zasądza od pozwanej I. M. na rzecz małoletniej powódki K. K. kwotę 450 (czterysta pięćdziesiąt) złotych miesięcznie tytułem alimentów, płatnych do 10 dnia każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami za opóźnienie określonymi w art. 481 § 2 kc na wypadek opóźnienia w płatności każdej z rat, do rąk ustawowego przedstawiciela małoletniej powódki I. K. (1) - poczynając od dnia 1 kwietnia 2019r.;

IV. w pozostałym zakresie powództwo o zasądzenie alimentów oddala;

V. koszty procesu między stronami wzajemnie znosi;

VI. zwalnia pozwaną od zapłaty kosztów postępowania i przejmuje je na rachunek Skarbu Państwa;

VII. wyrokowi w punkcie II i III nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

/-SSR Robert Kłosowski -/

Sygn. akt III RC 17/19

UZASADNIENIE

Powód I. K. (1) wniósł o uchylenie z dniem 1 stycznia 2019 r. obowiązku alimentacyjnego wobec swojej małoletniej córki K. K. ur. (...) ustalonego po raz ostatni wyrokiem Sądu Rejonowego w Lidzbarku Warmińskim z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie III RC 223/15 w kwocie po 500 złotych miesięcznie oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych

W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż postanowieniem z dnia 13 grudnia 2018 r. tutejszy Sąd w sprawie I. N. 12/18 zmienił orzeczenie Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 4 czerwca 2014 r. w sprawie VI RC 187/14 w ten sposób, iż ustalił miejsce stałego pobytu małoletniej przy ojcu I. K. (1). Nadto już wcześniej tj. od grudnia 2018 r. małoletnia K. faktycznie mieszkała razem z powodem. Od tego czasu pozostawała na utrzymaniu ojca, który samodzielnie ponosił jej koszty utrzymania, a dodatkowo uiszczal matce małoletniej alimenty zgodnie z wcześniejszym obowiązującym jeszcze orzeczeniem.

Przedstawicielka ustawowa małoletniej pozwanej I. M. wniosła o uchylenie obowiązku alimentacyjnego powoda z dniem 6 lutego 2019 r., tj. z dniem uprawomocnienia się postanowienia Sądu Rejonowego w sprawie I. N. 12/18 zmieniającego miejsce stałego pobytu małoletniej.

Równocześnie z pozwem o uchylenie obowiązku alimentacyjnego powód działając w imieniu małoletniej K. K. wniósł również o zasądzenie od pozwanej I. M. alimentów w kwocie po 600 złotych miesięcznie, poczynając od 1 stycznia 2019 r. oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu, oprócz argumentów wskazujących na zmianę miejsca stałego pobytu małoletniej oraz brak wsparcia ze strony matki małoletniej wskazał, iż jego jedynym dochodem jest wynagrodzenie za prace w kwocie ok. 2700 złotych miesięcznie. Wskazał na stałe wydatki wyszczególnione w uzasadnieniu pozwu, które zobligowany jest uiszczać co miesiąc. Jednocześnie matka małoletniej pracując nie partycypuje w kosztach utrzymania córki. Tymczasem małoletnia ma już 16 lat. Konieczne wydatki na jej utrzymanie wynoszą ok. 1100 złotych miesięcznie. Dodatkowo córka wymaga leczenia stomatologicznego, którego koszt wynosi kwotę ok. 200 złotych miesięcznie. Zaspokojenie wszystkich usprawiedliwionych potrzeb małoletniej wymaga nie tylko osobistych starań ale też konkretnego i realnego wkładu finansowego. Tymczasem obecnie matka małoletniej w ogóle nie przyczynia się do pokrycia kosztów jej utrzymania.

Pozwana I. M. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa o alimenty ponad kwotę 300 złotych i zasądzenie wskazanej kwoty od dnia 6 lutego 2019 r., tj. od dnia uprawomocnienia się postanowienia Sądu Rejonowego w sprawie I. N. 12/18 zmieniającego miejsce stałego pobytu małoletniej.

W uzasadnieniu wskazała, iż kwota 300 złotych alimentów jest adekwatna do potrzeb małoletniej oraz uwzględnia możliwości finansowe pozwanej. Wskazała, iż przedstawione przez powoda koszty utrzymania małoletniej są zawyżone. Małoletnia do grudnia 2018 r. pozostawała pod opieką pozwanej, w związku z czym zna ona doskonale koszty jej utrzymania. Obecnie pozwana przekazuje co miesiąc na rzecz córki kwotę 300 złotych oraz opłaca jej rachunek za telefon w kwocie ok. 50 złotych miesięcznie. Pozwana wskazała, iż jej miesięczny dochód to kwota 1700 złotych. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew przedstawiła w formie tabeli zestawienie dochodów oraz wydatków swojej rodziny. Z zestawienia tego wynika, iż dochody rodziny są jedynie o 200 złotych wyższe niż comiesięczne wydatki.

Postanowieniem z dnia 11 marca 2019 r. Sąd zabezpieczył roszczenie o zasądzenie alimentów w ten sposób, iż zasądził od pozwanej na rzecz małoletniej powódki kwotę po 400 złotych miesięcznie płatną do rąk przedstawiciela ustawowego małoletniej I. K. (1) poczynając od dnia 26 lutego 2019 r.

Zarządzeniem z dnia 11 marca 2019 r. połączono sprawę o uchylenie alimentów oraz o zasądzenie alimentów na rzecz małoletniej K. K. do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Na rozprawie w dniu 28 maja 2019 r. strony w trakcie prowadzonych negocjacji zmierzających do zawarcia ugody uzgodniły kwotę należnych alimentów wskazując, iż zwiększone w stosunku do zabezpieczenia kwota alimentów winna być płacona przez pozwaną począwszy od 1 kwietnia 2019 r. w kwocie po 450 złotych miesięcznie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia K. K. urodziła się w dniu (...) Jest dzieckiem I. M. i I. K. (1).

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 4 czerwca 2014 r. w sprawie o sygn. akt VI RC 1870/14 orzeczono rozwód małżeństwa I. M. i I. K. (1). W wyroku rozwodowym Sąd m.in. powierzył wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią obojgu rodziców, zaś miejsce stałego pobytu małoletniej ustalił przy matce. Sąd też zobowiązał pozwanego do płacenia na rzecz małoletniej powódki tytułem alimentów kwot po 350 złotych miesięcznie.

/odpis skrócony aktu urodzenia małoletniej k. 4 akt III RC 18/19, wyrok VI RC 187/14 k. 7 akt III Nsm 12/18/

Wyrokiem tutejszego Sądu z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie III RC 223/15 podwyższono alimenty od I. K. (1) na rzecz K. K. z kwoty po 350 złotych miesięcznie do kwoty po 500 złotych miesięcznie.

Począwszy od 2018 r. małoletnia coraz więcej czasu spędzała u ojca i co raz wyraźniej manifestowała swój zamiar zamieszkania z ojcem. Ostatecznie K. zamieszkała z ojcem na stałe w dniu 22 grudnia 2018 r. Postanowieniem z dnia 13 grudnia 2018 r. tutejszy Sąd w sprawie I. N. 12/18 zmienił orzeczenie Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 4 czerwca 2014 r. w sprawie VI RC 187/14 w ten sposób, iż ustalił miejsce stałego pobytu małoletniej przy ojcu I. K. (1). Postanowienie to uprawomocniło się w dniu 6 lutego 2019 r.

wyrok w sprawie III RC 223/15 k. 103 tychże akt, postanowienie w sprawie I. N. 12/18 k. 134 tychże akt/

Obecnie małoletnia K. K. ma 16 lat, nadal mieszka z ojcem. Uczy się III klasie Gimnazjum w K.. W szkole je obiady, koszt obiadów wynosi ok. 50 złotych za dwa miesiące. Do szkoły małoletnia dojeżdża autobusem, bilet miesięczny wynosi około 60 złotych. Opłata za obiady i bilet miesięczny opłacana przez I. K. (1). Matka małoletniej I. M. płaci rachunki za telefon komórkowy córki w kwocie ok. 50 złotych miesięcznie. Małoletnia jest zdrowa. Nie uczęszcza na dodatkowe płatne zajęcia pozalekcyjne. Małoletnia utrzymuje kontakt z matką, nocuje u niej średnio raz w miesiącu.

I. M. ma obecnie 35 lata, z zawodu jest kasjerem walutowym. Jest zdrowa, nie choruje na żadne przewlekłe choroby. Pracuje uzyskując dochód w wysokości ok. 1700 złotych netto. Matka małoletniej powódki wyszła ponownie za mąż. Mąż I. M. pracuje uzyskując wynagrodzenie miesięczne w wysokości ok. 3600 złotych netto. Mąż matki małoletniej powódki posiada na utrzymaniu syna z wcześniejszego związku z którym mieszka. Uzyskuje od matki dziecka alimenty w wysokości 400 złotych miesięcznie.

Pozwany I. K. (1) ma obecnie 42 lata z wykształcenia jest technikiem mechanikiem. Jest zdrowy, nie choruje na żadne przewlekłe choroby. Poza córką nie ma nikogo na utrzymaniu. Pozwany pracuje osiągając dochód w wysokości 2800 złotych netto. Zamieszkuje wspólnie z córką i swoją matką. Razem z matką wspólnie opłacają koszty użytkowania domu dzieląc je po połowie. Miesięczny koszt opłat w części ojca małoletniej to kwota ok. 500 złotych miesięcznie.

/dowód : przesłuchanie stron - przedstawicielki ustawowej powódki i pozwanego k. 14-15/

Sąd zważył, co następuje:

Ustalony w niniejszej sprawie stan faktyczny nie był sporny. Rodzice małoletniej zgadzali się co do tego, iż w dniu 22 grudnia 2018 r. małoletnia zamieszkała na stałe u ojca. Nie kwestionowali także przedstawianych wzajemnie okoliczności dotyczących tak i wydatków na potrzeby małoletniej, jak i w zakresie swojej sytuacji finansowej. Przedmiotem sporu po negocjacjach podjętych w czasie rozprawy pozostawała jedynie kwestia daty uchylecia obowiązku alimentacyjnego powoda oraz daty od jakiej alimenty winny zostać zasądzone od matki dziecka. I. K. (2) wnosił o uchylenie alimentów z dniem 1 stycznia 2019 r. wskazując, iż od tego czasu, a nawet wcześniej małoletnia już

na stałe z nim mieszkała. Z kolei I. M. wносиła o uchylenie alimentów z dniem uprawomocnienia się postanowienia o zmianie miejsca pobytu, tj. 6 lutego 2019 r. W zakresie powództwa o alimenty uzgodnienia stron były jeszcze bardziej zaawansowane. Rodzice małoletniej zgodzili się co do tego, iż alimenty za okres do 1 kwietnia 2019 r. winny być uiszczane przez pozwaną w kwocie udzielonego zabezpieczenia tj. 400 złotych. Zaś alimenty późniejsze winny zostać zasądzone w kwocie po 450 złotych. Praktycznie jedyną różnicą w stanowiskach stron w zakresie alimentów była kwestia daty ich zasądzenia, albowiem powód konsekwentnie domagał się zasądzenia alimentów zaległych za okres przed wniesieniem pozwu, tj. od 1 stycznia 2019 r.

Ustosunkowując się do żądania uchylenia alimentów zasądzonych wyrokiem tutejszego Sądu z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie III RC 223/15 wskazać należy, iż obowiązek dostarczania środków utrzymania i wychowania dziecku, które nie jest w stanie utrzymać samodzielnie, zgodnie z art. 133 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (krio) obciąża rodziców tego dziecka. Rodzice mogą spełniać ten obowiązek w różny sposób. W przypadku rodzica przy którym dziecko przebywa obowiązek ten jest realizowany poprzez osobiste starania oraz bieżące pokrywanie kosztów utrzymania dziecka. W przypadku rodzica przy którym dziecko nie pozostaje oprócz osobistych starań, które z istoty rzeczy mają mniejsze znaczenie, określany jest finansowy wymiar obowiązku (alimenty) tak aby rodzic przy którym dziecko pozostaje i który ponosi niejako w imieniu obu rodziców ciężar głównych wydatków utrzymania dziecka (opłaty za mieszkanie, ubiór kosmetyki, środki czystości, wydatki na edukację etc.) mógł ponieść te koszty nie tylko z własnego majątku. Zdaniem Sądu w przypadku zmiany miejsca pobytu małoletniej za zgodą rodziców decydującymi okolicznościami określającymi kształt obowiązku alimentacyjnego są okoliczności faktyczne wskazujące na kim w określonym zakresie i czasie ciąży obowiązek pokrywania kosztów i kto je faktycznie pokrywał. Nie ulega wątpliwości, iż małoletnia K. sama chciała zmienić swoje miejsce zamieszkania, zaś matka małoletniej decyzje córki uszanowała. W tym zakresie prawne uregulowanie kwestii miejsca stałego pobytu małoletniej miało charakter wtórny. Stąd też Sąd przyjął jako datę uchylenia alimentów zasądzonych od powoda w kwocie po 500 złotych miesięcznie datę wskazaną w jego żądaniu tj. 1 stycznia 2019 r. i orzekł jak w pkt I wyroku.

Ustosunkowując się z kolei do żądania zasądzenia alimentów wskazać należy, iż obowiązek dostarczania środków utrzymania i wychowania dziecku, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, zgodnie z art. 133 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (krio) obciąża rodziców tego dziecka. Rodzice dziecka są więc obowiązani wspólnie do przyczyniania się do zaspokajania potrzeb dziecka.

Natomiast zgodnie z art. 135 § 1 krio zakres świadczeń alimentacyjnych zależy z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz z drugiej strony od finansowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Brzmienie art. 135 § 1 krio wskazuje więc, iż każdorazowo zakres świadczeń alimentacyjnych ograniczony jest z jednej strony potrzebami uprawnionego, a z drugiej strony możliwościami zarobkowymi zobowiązanego. Innymi słowy, kwota zasądzonych alimentów nie może przekraczać potrzeb osoby uprawnionej, ani też przekraczać możliwości osób zobowiązanych. Dodać również należy, iż wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka może polegać także na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie (art. 135 § 2 krio). Uwzględnianie jako wkładu alimentacyjnego osobistych starań w utrzymanie i wychowanie dziecka jest szczególnie istotne w sytuacji dzieci bardzo małych, wymagających stałej wielogodzinnej osobiście świadczonej opieki ze strony danego rodzica, albowiem oczywistym jest, iż dzieci te wymagają dużo więcej uwagi i troskliwości, niż dzieci starsze, kilku czy kilkunastoletnie. Poprzez usprawiedliwione potrzeby małoletnich należy rozumieć takie potrzeby, których zaspokojenie jest niezbędne dla zapewnienia prawidłowego, odpowiedniego do wieku i posiadanych uzdolnień rozwoju fizycznego, psychicznego i emocjonalnego małoletnich. Z kolei poprzez możliwości zarobkowe i majątkowe należy rozumieć nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane, lecz także zarobki i dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy rozpocząć należy od stwierdzenia, iż w strony w czasie rozprawy uzgodnili kwestię wysokości alimentów na rzecz małoletniej w kwocie po 400 złotych miesięcznie za okres do 1 kwietnia 2019 r. i w kwocie po 450 złotych za okres po 1 kwietnia 2019 r. Zdaniem Sądu stanowisko stron oraz uzgodniona kwota alimentów jest wyważona, adekwatna do usprawiedliwionych potrzeb małoletniej zaś z drugiej

strony do możliwości zarobkowych jej rodziców, w tym zwłaszcza pozwanej. Należy również dostrzec, iż pozwana partycypuje w kosztach utrzymania córki także w formie osobistych starań oraz opłacając rachunek za telefon. Stąd też Sąd uznał za zasadne zasądzenie alimentów w kwotach wynegocjowanych przez strony. Jednocześnie Sąd nie znalazł podstaw do zasądzenia alimentów zaległych, tzn. za okres przed wytoczeniem powództwa. Kwestię przesłanek zasądzenia zaległych alimentów reguluje art. 137 § 2 krio. Zgodnie z wskazanym przepisem niezaspokojone potrzeby uprawnionego z czasu przed wniesieniem powództwa o alimenty sąd uwzględnia zasądzając odpowiednią sumę pieniężną. Przepis ten stanowi więc wyjątek od pewnej zasady, zgodnie z którą alimenty mają służyć zaspokajaniu bieżących potrzeb uprawnionego. Dochodzenie ich za okres sprzed wniesienia pozwu dopuszczalne jest więc jedynie w przypadkach wyjątkowych i uzależnionych od wykazania przez powoda (powodów), że usprawiedliwione potrzeby związane z utrzymaniem i wychowaniem osoby uprawnionej nie zostały za określony okres zaspokojone albo że potrzeby te zostały zaspokojone na przykład dzięki zaciągniętym pożyczkom. W niniejszej sprawie I. K. (1) działając w imieniu małoletniej nie wykazał na żadne potrzeby małoletniej, które nie zostały zaspokojone. Przeciwnie, wskazywał na okoliczność, iż po zamieszkaniu małoletniej u siebie sprawował nad nią pieczę i pokrywał koszty jej utrzymania. Stąd też uwzględniając całokształt podnoszonych powyżej okoliczności Sąd orzekł jak w pkt II i II wyroku, zaś w pozostałym zakresie (co do alimentów zaległych) powództwo o alimenty oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc.

O kosztach sądowych w sprawie o uchylenie obowiązku alimentacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 102 kpc, zaś o kosztach sądowych w sprawie o zasądzenie alimentów Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. 2010 r. Nr 90 poz. 594 z późn. zm.) w zw. z art. 102 kpc.

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc.

/SSR Robert Kłosowski/